Voorstel aan de raad

Nummer: 25

Portefeuille:	Wmo, duurzaamheid, sport en bewegen, vitaliteit en gezondheid, ruimtelijk stedelijke ontwikkeling en omgevingswet en p&o
Programma:	0 Bestuur en ondersteuning
Taakveld:	0.1 Bestuur

Onderwerp:
Lelystad Digitaal 2025

Voorgesteld besluit

1. Voor de gemeentelijke opgaven digitaal de volgende kaders vast te stellen:

2. Inwoners centraal te zetten door:
   2.a De digitale dienstverlening te laten voldoen aan landelijke toegankelijkheidseisen;
   2.b Uit te gaan van een open en transparante aanpak;

3. Regie op data te organiseren door:
   3.a Data-analyses en business intelligence onderdeel te maken van de beleidscyclus;

4. Ervoor te zorgen dat de voorzieningen op orde zijn door:
   4.a Een veilig digitaal voorzieningenniveau te realiseren*;*

5. Bij de begroting 2023-2026 te besluiten over de middelen.

Urgentie Raad

n.v.t.

Samenvatting

Het toenemend belang van digitalisering binnen onze (deel-)opgaven heeft een impact op onze stad. De gemeente Lelystad blikt vooruit en vindt het van groot strategisch belang om de kansen die digitalisering biedt in te zetten voor de maatschappelijke opgaven. Dit vraagt om een stevig fundament. Niet alleen van de gemeente, maar ook van inwoners, organisaties en ondernemers. In de visie Lelystad Digitaal 2025 zijn de ambities voor informatie & digitalisering samengebracht. De komende 4 jaar willen we hier uitvoering aan gegeven waarbij het accent zal worden gelegd op de sporen ‘Inwoner Centraal, ‘Regie op Data’ en ‘Voorzieningen op Orde’.

Voorgaande besluitvorming

In november 2017 is Lelystad Digitaal 2020 in een Informatienota aan de raad aangeboden. In een periode van 4 jaar is er uitvoering gegeven aan de doelen en resultaten. De verantwoordingsrapportage is in september 2021 ter informatie aan de raad gezonden.

Daarnaast heeft de rekenkamer van de gemeente Lelystad onderzoek gedaan naar de informatievoorziening. Dit onderzoek is samengevat in het rekenkamerrapport ‘Grip op het ongrijpbare’ dat op 16 januari 2018 door de gemeenteraad is vastgesteld. De aanbevelingen van de rekenkamer richten zich met name op de wijze waarop de gemeente Lelystad haar digitale omgeving ontwikkelt.

Inleiding

Lelystad Digitaal 2020 is in de afgelopen 4 jaar uitgevoerd – verantwoording hierover is onlangs met de raad gedeeld. In de afgelopen zijn diverse digitaliseringsprojecten gerealiseerd. Denk daarbij aan omgevingswet, sociaal domein, smart city en digitale dienstverlening. Hiermee is het werk niet af, nieuwe opgaven, wetten en inzichten vragen om nieuwe investeringen voor de uitvoering van de strategische koers voor de komende jaren.

Dat maakt de tijd rijp om te bepalen welke strategische kaders – lees onderwerpen/thema's – aan de doorontwikkeling van Lelystad Digitaal 2025 (LD2025) moet worden meegegeven. Met als achterliggend gedachte: 'wat voor stad willen we worden en hoe kan LD2025 de opgaven van de gemeente Lelystad ondersteunen en helpen realiseren?'

Doel

De visie LD-2025 dient ter ondersteuning van de gemeentelijke opgaven. Deze visie geeft richting om meerjarig slim, gericht en integraal om te gaan met informatie en digitalisering. Onze stip op de horizon is een gemeente die volop profiteert van digitalisering. Waar inwoners, bedrijven en medewerkers samenwerken om te groeien naar de stad van de toekomst. Met maatschappelijke opgaven die door data verder worden gebracht. Maar óók een gemeente waarin digitalisering transparant, eerlijk en veilig opereert binnen de grenzen van de samenleving.

Argumenten

1. Voor de gemeentelijke opgaven digitaal de volgende kaders vast te stellen

1.1 De ontwikkelopgaven van de stad worden sterker met een stevigere digitale ondersteuning
De veranderingen op het terrein van digitalisering voltrekken zich in een hoog tempo. Waar voorheen digitalisering vooral een ICT-thema was, is het nu duidelijk dat het alle aspecten raakt van onze samenleving. Tegelijkertijd komt er veel meer op de gemeente af. Denk hierbij aan nieuwe en veranderende wetgeving, Lelystad Next Level (de Lelystadse opgaven), klimaatopgave (RES), Aanpak Sociaal Domein en de Maatschappelijke Agenda (Lelystad-Oost). Door te werken vanuit de visie LD2025 bundelen we de inzet, kennis en middelen om sneller en effectiever tot digitale oplossingen te kunnen komen.

1.2 LD2025 geeft richting aan de manier waarop we omgaan met digitalisering
De visie LD2025 dient ter ondersteuning van de gemeentelijke opgaven. Deze visie geeft richting om meerjarig slim, gericht en integraal om te gaan met informatie en digitalisering. Hiermee wordt de regie gepakt op de kansen en risico's die digitalisering biedt. Hierbij wordt er oog gehouden op de maatschappelijke impact van digitalisering. Onder meer door de aanbevelingen over te nemen van het door de raad vastgestelde ICT rekenkamerrapport 'Grip op het ongrijpbare'.

1.3 Digitalisering kan bijdragen een prettige en gezonde leefomgeving voor iedereen
Digitalisering kan worden ingezet om een betere (digitale) dienstverlening te bieden, tegen lagere kosten. Inwoners hoeven niet voor alles meer naar het stadhuis, maar kunnen digitaal zaken afhandelen. Ze krijgen hun post niet meer op de mat, maar in de mail. Daarnaast helpen data en monitoring gemeenten om uit de stortvloed aan data de juiste informatie te filteren, en daarmee hun prestaties te verbeteren. Allerlei soorten data kunnen daarbij worden gebruikt: van de lokale hoeveelheid zonnepanelen tot het aantal patiënten met diabetes en van het percentage scheefwoners tot de netto schuld van de gemeente per inwoner.

1.4 Hiermee anticiperen we op landelijke richtlijnen op het gebied van informatie en digitalisering
Veranderingen in wet- en regelgeving volgen elkaar in een hoog tempo op. Diverse wet-/regelgeving (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, Woo, Single Digital Gateway) geven richting aan de inzet op een digitale overheid. Daarnaast brengen crisissen en inzichten vanuit adviesrapporten/onderzoeken, waaronder 'ongekend onrecht', nieuwe richtlijnen met zich mee. Lokaal wordt hierbij ook rekening gehouden met het door de raad vastgestelde ICT rekenkamerrapport 'Grip op het ongrijpbare'. Ook landelijk en lokale verkiezingen geven vernieuwde inzichten en accenten vanuit nieuwe samengestelde coalities. Dit alles kan effect hebben op de uitvoering van de strategische visie en de directe digitalisering ondersteuning aan de grote opgaven van de stad.

2. Inwoners centraal te zetten.

2.1 Digitalisering raakt alle aspecten van onze samenleving

De informatiesamenleving kan niet zonder de inzet van digitale middelen. Voor het privégebruik, om zaken te doen en voor het uitvoeren van overheidstaken zijn digitale voorzieningen nodig. Waar voorheen digitalisering vooral als ICT thema werd neergezet, is het nu duidelijk dat het alle aspecten raakt van onze samenleving.

2.2 Op deze manier krijgt iedereen de kans krijgt om mee te doen

In de transformatie naar een digitale samenleving is het van belang dat *alle* inwoners (groepen) van onze stad worden meegenomen. En degenen die achterblijven gaan we helpen met middelen, vaardigheden en weerbaarheid om mee te kunnen doen. Hiermee rekening houden we met de landelijke kaders op het gebied van privacy, veiligheid en ethiek. Bijvoorbeeld, de Wet Gelijke Behandeling voor mensen met een handicap of chronische ziekte stelt dat mensen gelijk behandeld moeten worden.

2.a <u>De digitale dienstverlening te laten voldoen aan landelijke toegankelijkheidseisen;</u>

2.1a Zo plukken inwoners, ondernemers en partners de vruchten van nieuwe digitale producten

Deze diensten zijn sterk vereenvoudigd, beter vindbaar en efficiënter. Overheden worden – o.a. vanuit coronamaatregelen – gedwongen om diensten digitaal aan te bieden. Inwoners zouden met een druk op de knop inzicht moeten krijgen in die onderwerpen en zaken die voor hen belangrijk zijn. De behoeften hiervoor zijn namelijk divers, maar hebben een belangrijke gezamenlijke deler. Makkelijk communiceren over de voorzieningen in de wijk, buurt en stad. Hierbij moet het verbeteren van de informatievoorzieningen ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

2.b <u>Uit te gaan van een open en transparante aanpak</u>

2.1b Hiermee neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid

Dit leidt ons naar een informatiesamenleving die uitgaat van digitale rechten, waarin informatie over de stad in het publieke domein gedeeld of gebruikt worden. Het actief informeren van inwoners is een verantwoordelijkheid van de overheid dat in de Wet open overheid (Woo) ligt verankerd. Niet openbaar maken wordt de uitzondering.

3. <u>Regie op data te organiseren</u>

3.1 *Met het doelgericht en efficiënt inzetten van data kunnen we proactief inspelen op de opgaven van de stad*

De komende jaren komt er veel op Lelystad af. Data en technologie spelen een grote rol om een veilige en prettige leefomgeving te creëren. Om dit te realiseren zijn sturingsinstrumentaria ondersteund door data nodig. We zetten data doelgericht en efficient in. Daarvoor maken we data onderdeel van elke stap binnen onze beleidscyclus. Voor het verkrijgen en ondersteunen van beleidsvorming, het maken van prognoses en het controleren van gekaderde doelen

3.2 Voor het beter gebruiken van data is kennisontwikkeling van de organisatie vereist

Het effectief inzetten van data binnen de beleidscyclus vraagt om kennis en inzicht. De raad, het bestuur, het management worden in de context van de opgaven de stad stap voor stap meegenomen in het effectief inzetten van data gericht op het maken van keuzes (kaders en de control) vanuit sturing- en verantwoordingsinformatie.

<u>3.a Data-analyses en business-intelligence onderdeel te maken van de beleidscyclus;</u>

3.1a Sturen met data versterkt besluiten op feiten

Voor de ontwikkeling van de stad, de opgaven van Lelystad Next Level zijn vele inzichten en vergezichten nodig. Beleidsvorming, het maken van prognoses en het controleren van gekaderde doelen wordt ondersteunt met data. In de uitwerking van beleid wordt de inzet van data-analyses standaard dat zich vertaald in helder KPI's dat een vast onderdeel wordt van het beleidsvoorstel.

<u>4. Ervoor te zorgen dat de voorzieningen op orde zijn</u>

4.1 Dit is nodig om de opgaven van de stad te realiseren

De Lelystadse ambities en opgaven kunnen niet gerealiseerd worden zonder een solide, toegankelijk en veilig digitaal voorzieningenniveau. De verregaande digitale schaalsprong van de

gemeente heeft ook geleid tot een groot en complex landschap van talloze digitale voorzieningen. Het kost de gemeente flinke inspanningen om al deze voorzieningen up-to-date en veilig te houden. Om daarmee de continuïteit van de dienstverlening en organisatie te garanderen. Hetzelfde geldt voor de ICT-infrastructuur. Dit, gecombineerd met de opgaven die op onze gemeente afkomen, maakt het voor de gemeente noodzakelijk om zich snel en flexibel aan te passen aan de nieuwe wetgeving (omgevingswet, WDO, WOO), eisen en ontwikkelingen.

4.2 Hiermee leggen we een sterk fundament voor onze voorzieningen

De informatievoorziening is niet enkel een ondersteunende dienst meer maar een strategisch, noodzakelijk product waar we niet meer zonder kunnen. Nieuwe vormen van moderne digitale dienstverlening, het ontwerpen en ontwikkelen van stedelijke gebied, het maken van 3D-animaties van nieuwbouwwijken en het projectmatig beheersen van de gestelde doelen worden met eigentijdse informatievoorzieningen ondersteund.

4.a Een veilig digitaal voorzieningenniveau te realiseren*;*

4.1a Hiermee wapenen we ons tegen digitale dreigingen

Met de toenemende digitalisering in onze samenleving nemen externe dreigingen aanverwant toe. De randvoorwaardelijke informatielevels, voor het beheersen en afdekken van de risico's, worden hier op afgestemd. 'Security by design' wordt in de uitvoering van de ontwikkelopgave standaard en geeft inzicht in de toename van de te nemen maatregelen – uitgedrukt in de benodigde middelen (resources en kosten).

5. Bij de begroting 2023-2026 te besluiten over de middelen.

5.1 Besluitvorming over middelen worden betrokken bij het begrotingsproces 2023-2026

Dit raadsbesluit stelt de gemeentelijke kaders vast op het gebied van informatie en digitalisering. Voor de uitvoering van de strategische koers zal een uitvoeringsprogramma worden opgesteld. In het uitvoeringsprogramma worden de benodigde middelen beschreven die nodig zijn om deze ambities te realiseren. Het uitvoeringsprogramma zal in de zomer van 2022 worden opgeleverd. Zodat de middelen die nodig zijn voor de realisatie van het uitvoeringsprogramma betrokken kunnen worden bij de integrale afweging in het proces van de totstandkoming van de programmabegroting 2023-2026.

Kanttekeningen

1.1 Digitalisering grijpt diep in op de samenleving

We houden rekening met de maatschappelijke impact van digitalisering. Met het samenwerken met partners, het volgen van actuele ontwikkelingen en landelijke regelgeving wil de gemeente de maatschappelijke impact zo veel mogelijk beperken.

1.2 De LD-investeringen leiden tot hogere kosten

De toenemende vraag naar digitale overheidsproducten, uitvoering van nieuwe wetgeving, het uitvoeren van de ambities van de stad – dit in directe relatie tot de toenemende beveiligingsdreigingen buiten – doen de gemiddelde informatisering kosten stijgen.

2.1 Er zit een lange periode tussen van vaststellen strategische kaders en beschikbaar stellen van financiële middelen

Maar dit is niet zo'n probleem want de strategische kaders zijn vastgesteld voor de langere termijn. Daarnaast zal de uit te voeren strategische koers aan de coalitievorming in 2022 worden meegegeven als strategisch aandachtspunt.

Financiën

Binnen de overheid worden een veelvoud van informatievoorzieningen ingezet voor diverse producten; belastingen, burgerzaken, uitkering, werk, zorg, verkeer, bouw etc. Deze voorzieningen moeten rechtmatig worden ingekocht. Het Informatie aanbestedingsprogramma (I-2025) is op 06-04-2021 aan de raad voorgelegd. Voor de jaren 2021, 2022 en 2023 zijn de aanloopkosten gedekt. Voor de jaren 2024 en 2025 niet.

Vervolg

Voor de uitvoering van de strategische koers zal een uitvoeringsprogramma worden opgesteld. Hierin zullen de resultaatgebieden, interne/externe effecten, termijnen en benodigde middelen worden uitgewerkt. Voor de dekking van de benodigde LD-2025 middelen, de extra kosten voor beveiliging & privacy en de aanloopkosten I-2025 aanbestedingen zal integrale vraag voor de begroting 2023-2026 worden voorbereid.

Op de kaderstelling van Lelystad Digitaal 2025 zullen onderstaande stappen volgen:

- uitvoeringsprogramma Lelystad Digitaal 2025 ter informatie naar raad
- de uit te voeren strategische koers zal aan de coalitievorming in 2022 worden meegegeven.
- kadernota/begroting 2023-2026
- participatie projecten
- opzetten digi-monitor t.b.v. voortgang bewaking + effecten
- jaarlijkse informatieverstrekking aan de raad
- opleveren programma Lelystad Digitaal 2025

Bijlagen

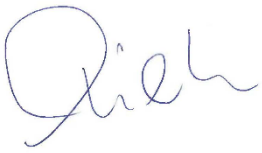
1. Infoboekje Lelystad Digitaal 2025

Lelystad, 14 december 2021

Het college van de gemeente Lelystad,

de loco secretaris, de burgemeester,

C.J. Schelling A.E.H. Baltus